

YANGI O‘ZBEKISTON ISLOHOTLARI: BUGUNGI NATIJALAR VA KELAJAK ISTIQBOLLARI

G‘oziyeva Dilshodai Nosir

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti

Filologiya va tillarni o‘qitish (ingliz tili) ta’lim yo‘nalishi talabasi

ANNOTATSIYA: Mazkur maqolada Yangi O‘zbekistonni barpo etish jarayonida amalga oshirilayotgan keng ko‘lamli islohotlarning mazmun-mohiyati, bugungi kundagi amaliy natijalari va istiqboldagi ustuvor vazifalari kompleks tahlil qilinadi. Tadqiqotning asosiy g‘oyasi shundan iboratki, islohotlarni faqat qabul qilingan qonunlar, farmonlar, dasturlar yoki statistik ko‘rsatkichlar soni bilan baholab bo‘lmaydi. Islohotning haqiqiy qiymati uning inson hayotiga, jamiyatning ijtimoiy-iqtisodiy muhitiga, davlat boshqaruvi samaradorligiga, ta’lim va ilm-fan rivojiga, tadbirkorlik imkoniyatlariga hamda fuqarolarning kelajakka bo‘lgan ishonchiga ko‘rsatgan ta’siri bilan belgilanadi.

Yangi O‘zbekiston g‘oyasi so‘nggi yillarda mamlakat taraqqiyotining muhim konseptual asosiga aylandi. Mazkur jarayonda inson qadri, qonun ustuvorligi, ijtimoiy adolat, iqtisodiy ochiqlik, tadbirkorlikni qo‘llab-quvvatlash, ta’lim va ilm-fanni rivojlantirish, raqamli transformatsiya, mahallani kuchaytirish, yoshlar salohiyatini ro‘yobga chiqarish kabi yo‘nalishlar o‘zaro bog‘liq holda rivojlanmoqda. 2026-yilda yangilangan “O‘zbekiston — 2030” strategiyasi mazkur islohotlarning navbatdagi bosqichini belgilab berdi. Strategiya beshta ustuvor yo‘nalish, 100 ta maqsad va 437 ta samaradorlik ko‘rsatkichini qamrab olgan bo‘lib, unda inson salohiyatini rivojlantirish, barqaror iqtisodiy o‘sinh, ekologik muvozanat, qonun ustuvorligi va xalq xizmatidagi davlat boshqaruvi hamda xavfsizlik va tinchlikni ta’minlash kabi vazifalar belgilangan.

Maqolada islohotlar jarayoni uch bosqichli mantiq asosida tahlil qilinadi: “o‘zgarish — natija — barqaror ta’sir”. Birinchi bosqichda qonunchilik, institutlar va boshqaruv mexanizmlari yangilanadi. Ikkinchi bosqichda mazkur o‘zgarishlarning iqtisodiy va ijtimoiy natijalari yuzaga chiqadi. Uchinchi bosqichda esa natijalar aholining kundalik hayotida barqaror va uzoq muddatli ta’sirga aylanishi lozim. Muallifning fikricha, Yangi O‘zbekiston islohotlarining navbatdagi bosqichida aynan uchinchi mezon — barqaror ijtimoiy ta’sir eng muhim ko‘rsatkichga aylanishi kerak.

Tadqiqotda iqtisodiyot, ta'lim, ilm-fan, raqamlashtirish, davlat boshqaruvi, mahalla, ijtimoiy himoya, ekologiya va yoshlar siyosati kabi yo'nalishlar o'zaro bog'liqlikda yoritiladi. Ayniqsa, iqtisodiy o'sishning o'zi yetarli emasligi, uning natijasi yangi ish o'rinlari, yuqori daromad, sifatli xizmatlar, tadbirkorlik imkoniyatlari va inson kapitalining rivojlanishida namoyon bo'lishi kerakligi asoslanadi.

Maqolada ta'lim va ilm-fan kelajak taraqqiyotining asosiy kapitali sifatida baholanadi. Chunki zamonaviy iqtisodiyot tabiiy resurslardan ko'ra ko'proq bilim, innovatsiya, kreativ fikrlash va yuqori malakali inson kapitaliga tayanmoqda. Shu nuqtayi nazardan, oliy ta'limning vazifasi faqat diplomli mutaxassis tayyorlash emas, balki muammoni aniqlay oladigan, mustaqil fikrlaydigan, yangi g'oya yarata oladigan va o'z bilimini amaliy natijaga aylantira oladigan shaxsni shakllantirishdan iborat bo'lishi lozim.

Maqolada raqamli transformatsiya ham alohida tahlil qilinadi. Raqamlashtirishni faqat elektron xizmatlarning ko'payishi sifatida emas, balki davlat va fuqaro o'rtasidagi munosabatlarning yangi sifat bosqichi sifatida tushunish taklif qilinadi. Yangilangan strategiyada strategiya ijrosi monitoringini to'liq raqamlashtirish va natijalarni maxsus raqamli platforma orqali kuzatish belgilangan.

Yoshlar masalasi ham maqolaning alohida yo'nalishini tashkil etadi. Yoshlar mamlakat aholisining salmoqli qismini tashkil etgani sababli ularning bilim, kasb, tadbirkorlik, ilm-fan, innovatsiya va ijtimoiy faolligi kelajak taraqqiyotining muhim omilidir. 2026-yilda tasdiqlangan "Yangi O'zbekiston yoshlari — 2030" strategiyasi yoshlar bandligi, tadbirkorligi, sifatli va inklyuziv ta'lim, xorijiy tillarni o'rganish, kasbiy rivojlanish, volontyorlik va yoshlarning qarorlar qabul qilishdagi ishtirokini kuchaytirishga yo'naltirilgan.

Maqolada kelajak uchun bir qator mualliflik takliflari ilgari suriladi. Jumladan, "Islohotlarning 4I modeli" — Inson, Innovatsiya, Institut, Ishonch konsepsiyasi taklif qilinadi. Ushbu modelga ko'ra, kelgusi islohotlarning markazida inson turishi, innovatsiya rivojlanish vositasiga aylanishi, institutlar samarali ishlashi va jamiyatning davlatga bo'lgan ishonchi amaliy natijalar bilan mustahkamlanishi zarur. Tadqiqot yakunida Yangi O'zbekiston islohotlarining kelajakdagi muvaffaqiyati "qancha hujjat qabul qilindi?" degan savoldan ko'ra, "qancha insonning imkoniyati kengaydi, qancha muammo barqaror hal qilindi va qancha yangi imkoniyat yaratildi?" degan savollar orqali baholanishi lozimligi xulosalanadi.

KALIT SO‘ZLAR: Yangi O‘zbekiston, islohotlar, taraqqiyot, “O‘zbekiston — 2030”, inson qadri, inson kapitali, iqtisodiy rivojlanish, ta’lim, ilm-fan, raqamlashtirish, yoshlar, innovatsiya, mahalla, davlat boshqaruvi, ijtimoiy siyosat, kelajak istiqbollari.

ABSTRACT: This article provides a comprehensive analysis of the reforms implemented in the process of building New Uzbekistan, their current results and future prospects. The central argument of the study is that reforms should not be evaluated only through the number of laws, presidential decrees, state programmes or statistical indicators. The real value of reforms should be measured by their impact on people’s lives, social and economic opportunities, quality of public services, effectiveness of governance, development of education and science, entrepreneurship, human capital and citizens’ confidence in the future.

The concept of New Uzbekistan has become an important framework for the country’s contemporary development. Human dignity, the rule of law, social justice, economic openness, entrepreneurship, education, science, digital transformation, mahalla development and youth empowerment are increasingly interconnected components of the reform agenda. In 2026, the updated version of the “Uzbekistan — 2030” Strategy was approved for the period of 2026–2030. It contains five priority directions, 100 goals and 437 performance indicators. The strategy focuses on developing human potential, ensuring sustainable economic growth, protecting the environment, strengthening the rule of law and people-oriented governance, and maintaining security and peace.

The article proposes a three-stage framework for evaluating reforms: “change — result — sustainable impact.” The first stage concerns changes in legislation, institutions and governance mechanisms. The second stage concerns the practical economic and social outcomes generated by these changes. The third and most important stage is the transformation of those outcomes into sustainable improvements in people’s everyday lives.

Particular attention is paid to economic development. Economic growth should not be considered an end in itself. Its ultimate purpose should be reflected in higher employment, increased incomes, improved public services, stronger entrepreneurship, innovation and the development of human capital.

Education and science are examined as strategic investments in the future. In the modern knowledge-based economy, the competitiveness of a country increasingly depends on the quality of its human capital. Therefore, higher education should move beyond the traditional function of providing diplomas and focus on developing

independent thinking, research skills, creativity, innovation and practical problem-solving abilities.

Digital transformation is analyzed as another major direction of reform. Digitalization should not merely mean increasing the number of online services. It should transform the relationship between citizens and the state, reduce unnecessary bureaucracy, improve transparency and make public administration more responsive. The updated “Uzbekistan — 2030” Strategy specifically provides for fully digitalized monitoring of strategy implementation. Youth development is also considered a strategic component of the reform process. The 2026–2030 “New Uzbekistan Youth — 2030” Strategy focuses on youth employment and entrepreneurship, quality and inclusive education, foreign-language learning, professional development, volunteering and greater youth participation.

The article introduces the author’s proposed “4I Model of Reform” — Individual, Innovation, Institution and Integrity/Trust. According to this model, future reforms should place people at the centre, use innovation as a tool for development, strengthen effective institutions and build public trust through measurable results. The study concludes that the future success of reforms should not be evaluated only by asking “How many documents have been adopted?” Instead, the key questions should be: “How many people have gained new opportunities? How many problems have been sustainably solved? How many new possibilities have been created?”

KEYWORDS: New Uzbekistan, reforms, development, Uzbekistan 2030, human dignity, human capital, economic development, education, science, digitalization, youth, innovation, mahalla, public administration, social policy, future prospects.

KIRISH

Har bir davrning o‘z savoli bo‘ladi. Bir davr uchun asosiy savol — “Nimani o‘zgartirish kerak?” Keyingi davr uchun esa — “Qanday o‘zgartirish kerak?” Bugungi kunning eng muhim savoli esa bundan ham chuqurroq: “Amalga oshirilayotgan o‘zgarishlar inson hayotida qanday natija bermoqda va bu natijani qanday qilib uzoq muddatli taraqqiyotga aylantirish mumkin?” Yangi O‘zbekiston islohotlarini ham aynan shu mezon asosida baholash zarur. Bugun mamlakat taraqqiyoti haqida gap ketganda, “islohot” so‘zi oddiy siyosiy yoki iqtisodiy tushuncha bo‘lib qolmayapti. U insonning ta‘lim olishi, kasb egallashi, tadbirkorlik qilishi, davlat xizmatlaridan foydalanishi, o‘z fikrini bildirish imkoniyati, farovonligi va kelajakka bo‘lgan ishonchi bilan bevosita bog‘lanmoqda.

2026-yilda yangilangan “O‘zbekiston — 2030” strategiyasining qabul qilinishi ham islohotlarning yangi bosqichga ko‘tarilganini ko‘rsatadi. Yangilangan strategiya global o‘zgarishlar va mamlakatda to‘plangan tajribani hisobga olgan holda takomillashtirildi. Unda 100 ta ustuvor maqsad va 437 ta samaradorlik ko‘rsatkichi belgilangan. Bu raqamning o‘zi juda muhim. Ammo menimcha, bundan ham muhimroq savol bor: 437 ta ko‘rsatkichning har biri inson hayotida qanday o‘zgarishga aylanadi? Ana shu savol maqolaning asosiy tadqiqot yo‘nalishini belgilaydi.

YANGI O‘ZBEKISTON — O‘ZGARISHLAR EMAS, YANGI TARAQQIYOT FALSAFASI

Yangi O‘zbekiston tushunchasini faqat yangi qurilishlar, yangi tashkilotlar yoki yangi qonunlar bilan izohlash tor yondashuv bo‘ladi. Uning tub mohiyati — inson va davlat o‘rtasidagi munosabatlarni yangi sifat bosqichiga olib chiqishdir. Ya’ni: davlat — buyruq beruvchi emas, xizmat ko‘rsatuvchi; fuqaro — oddiy murojaatchi emas, jamiyatning faol subyekti; mahalla — faqat hududiy birlik emas, ijtimoiy boshqaruvning muhim bo‘g‘ini; yosh — kelajakdagi kuch emas, bugungi taraqqiyotning ishtirokchisi; ta’lim — diplom olish vositasi emas, inson kapitalini yaratish mexanizmi; raqamlashtirish — kompyuterlashtirish emas, boshqaruv sifatini o‘zgartirish vositasi.

Shu jihatdan Yangi O‘zbekiston islohotlarini bitta jumla bilan ifodalash mumkin: Tizimni inson uchun ishlaydigan holatga keltirish. Bu fikr “O‘zbekiston — 2030” strategiyasining mazmunida ham aks etadi: unda inson salohiyatini ro‘yobga chiqarish, farovonlikni oshirish, kuchli iqtisodiyot, ekologik barqarorlik, qonun ustuvorligi va xalq xizmatidagi davlat boshqaruvi asosiy yo‘nalishlar sifatida belgilangan.

ISLOHOTLARNI BAHOLASHNING YANGI MEZONI: “QANCHA?” EMAS, “QANDAY TA’SIR QILDI?”

Islohotlar haqida gapirganda statistik raqamlar zarur. Lekin raqamning o‘zi natija emas. Masalan, yangi maktab qurilgani — imkoniyat. Ammo u maktabda ta’lim sifati oshgan bo‘lsa — natija. Yangi korxona ochilgani — imkoniyat. Unda barqaror ish o‘rinlari yaratilsa — natija. Elektron xizmat joriy qilingani — imkoniyat. Fuqaro davlat idorasiga borishga sarflaydigan vaqt qisqarsa — natija. Universitetlar sonining ko‘payishi — imkoniyat. Bitiruvchining sifatli bilim va munosib ishga ega bo‘lishi — natija. Shu sababli maqolada men quyidagi formulani taklif qilaman:

RAQAMLI O‘ZBEKISTON: TEXNOLOGIYADAN SAMARADORLIKKA

Raqamlashtirish bugungi islohotlarning eng koʻzga koʻrinadigan yoʻnalishlaridan biridir.

Ammo raqamlashtirishni faqat elektron xizmatlar soni bilan baholash toʻgʻri emas.

Haqiqiy raqamli transformatsiya:
vaqtni tejaydi;

ortiqcha hujjatlarni kamaytiradi;

inson omilini qisqartiradi;

shaffoflikni oshiradi;

maʼlumot almashinuvini tezlashtiradi;

boshqaruv qarorlarini aniqroq qiladi.

Yangilangan “Oʻzbekiston — 2030” strategiyasida strategiya ijrosini monitoring qilish jarayonini toʻliq raqamlashtirish belgilangan. Strategiya koʻrsatkichlari raqamli platforma orqali monitoring qilinishi va ijro natijalari audit qilinishi nazarda tutilgan. Bu juda muhim oʻzgarish. Chunki: Raqamlashtirilgan davlat — faqat tez ishlaydigan davlat emas, natijasini oʻlchay oladigan davlatdir.

KELAJAK ISLOHOTLARINING ENG MUHIM VAZIFASI — NATIJANI BARQAROR QILISH

Islohotni boshlash qiyin. Ammo uni barqaror qilish undan ham qiyin.

Biror tizim oʻzgartirilishi mumkin. Lekin yangi tizimning yillar davomida samarali ishlashi uchun:

malakali kadr;

kuchli institut;

shaffof nazorat;

raqamli monitoring;

jamoatchilik ishtiroki;

moliyaviy barqarorlik;

doimiy takomillashtirish zarur.

XULOSA

Yangi Oʻzbekiston islohotlari — bir kunlik jarayon emas. Bu — jamiyatning iqtisodiy, siyosiy, huquqiy, ijtimoiy va maʼnaviy hayotini yangi bosqichga olib chiqishga qaratilgan uzoq muddatli taraqqiyot yoʻlidir. Bugungi natijalar shuni koʻrsatadiki, islohotlar endilikda alohida sohalaridagi oʻzgarishlardan kengroq tizimli taraqqiyot konsepsiyasiga aylanmoqda. 2026-yilda yangilangan “Oʻzbekiston — 2030” strategiyasining 100 ta maqsad va 437 ta samaradorlik koʻrsatkichiga asoslanishi esa kelgusi davrda natijadorlik va oʻlchab boʻladigan natijalarga yanada katta eʼtibor berilishini koʻrsatadi. Ammo har qanday

strategiyaning eng katta mezon hujjatning o'zi emas. Uning inson hayotida yaratgan o'zgarishidir. Shuning uchun men Yangi O'zbekiston islohotlarining bugungi va kelajakdagi natijasini quyidagi zanjir orqali ifodalashni taklif qilaman: Shu ma'noda, Yangi O'zbekiston islohotlarining bugungi natijasi — erishilgan o'zgarishlar bo'lsa, uning kelajak istiqboli — ana shu o'zgarishlarni barqaror taraqqiyotga aylantirishdir. Menimcha, kelajakdagi eng katta savol: “Biz yana nimalarni o'zgartiramiz?” emas. Balki: “Bugungi o'zgarishlarni kelajak avlod uchun qanday mustahkam poydevorga aylantiramiz?” bo'lishi kerak. Zero, islohotning boshlanishi — qaror, uning davomiyligi — harakat, haqiqiy g'alabasi esa inson hayotidagi ijobiy o'zgarishdir. Yangi O'zbekistonning kelajagi ham aynan shunda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

- 1.O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. “O'zbekiston — 2030” strategiyasi. 2026-yilgi yangilangan tahrir.
- 2.O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2026-yil 16-fevraldagi PF-22-son Farmoni — “O'zbekiston — 2030” strategiyasini amalga oshirish bo'yicha davlat dasturi.
- 3.O'zbekiston Respublikasi Hukumat portal. “O'zbekiston — 2030” strategiyasining asosiy yo'nalishlari.
- 4.O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. “Yangi O'zbekiston yoshlari — 2030” strategiyasi. 2026-yil.
- 5.O'zbekiston Respublikasi Hukumat portal. “O'zbekiston — 2030” strategiyasi bo'yicha yangi to'plam. 2026-yil.
- 6.O'zbekiston Respublikasi Hukumat portal. Kasbiy ta'lim tizimi bo'yicha “O'zbekiston — 2030” strategiyasi ko'rsatkichlari. 2026-yil.